

Koslov
1890.

KOSZTA JÓZSEF (1861-1949)**Fekvő akt, 1890**

Olaj, vászon, 121x201,5 cm

Jelezve jobbra lent: Koszta 1890

Kezdő ár: 12 000 000 Ft / 39 344 EUR

Becsérték: 20 000 000 – 30 000 000 Ft**Estimated value: 65 574 – 98 361 EUR****KIÁLLÍTVA:**

- Koszta József gyűjteményes kiállítása.
Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ, Hódmezővásárhely,
2014. április 1. - 2014. június 29.

REPRODUKÁLVA:

- Szinyei Merse Anna: Koszta József (1861-1949) élete és művészete a dokumentumok tükrében.
KOGART Galéria Kft., Budapest, 19. oldal, katalógus:12.

Tiziano Vecellio: Vénusz és Cupido,
1550 körül
Uffizi Képtár, Firenze

Spányik Kornél: Fekvő akt, 1889, magántulajdon

Benczúr Gyula: Bacchásnő, 1881.
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

KOSZTA PÁLYÁJÁNAK KEZDETI ÉVEI

Koszta József 1877-től kezdődően számos arcképet festett fotók alapján és fényképészként is dolgozott, amelynek jövedelme a festészeti tanulmányok mellett, a megélhetését is biztosította. A családtagjairól festett portréinak és akadémiai tanulmányrajzainak ismeretében nyomon követhetjük a zseniális művész mesterségbeli fejlődését, művészeti eszközeinek fokozatos bővülését. Koszta tanulmányait a Bécsi Akadémián, 1884-től pedig a budapesti Mintarajziskolában folytatta, melyet azonban többször meg kellett szakítania állandó anyagi nehézségei miatt.

EGY RITKA REMEKMŰ

Az 1890-es datálású *Fekvő akt* 2014-ben a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban megrendezett Koszta kiállítás egyik meglepetés műve volt, hiszen hasonló stílusú, monumentális olajfestményt eddig nem talált a szakma az életműben. Koszta témaválasztását feltehetőleg tanárai, Lotz Károly és Székely Bertalan aktos kompozíciói,¹ a Bécsben látottak, de leginkább a késő reneszánsz nagymesterek alkotásai ösztönözhatték. Utazásai során, nem mulasztotta el megismerni sem a múlt nagyjainak alkotásait, sem a legújabb festészeti törekvéseket. „Minden mű-

vészeti irányzatot – legyen az régi, vagy új, figyelemmel kísérek, és tanulmányozok. Felszívom magamba, de utánozója nem vagyok egyiknek se. Mindazonáltal sokak hatását nem tagadom magamon: a régiek közül Velazquez, Rembrandt, Tizian, az újabbak közül Cézanne azok, akik mindig intenzíven érdekelnek...” – nyilatkozta 1933-ban.²

A *Fekvő akt* a Kosztai életműben igazi kuriózumnak számít, bár az egész alakos aktábrázolás a kép keletkezésének idején bevett gyakorlat volt az Akadémiákon. A 19. századi magyar művészeti

nagyjainak az életművében számos hasonló kompozíciót találunk, mint például Benczúr Gyula *Bacchásnőjét* (1881), vagy Spányik Kornél *Fekvő aktját* (1889). Koszta alkotása az akadémizmus és a naturalizmus határmezsgyéjén áll. Finom, visszafogott kolorittal, rendkívül plasztikusan ábrázolta az érzékeny megvilágított női testet. Izgalmas kontrasztban állnak az enteriőr súlyos bársonyai és függönyei a nő ágyékát takaró lehetfinom fátyollal. Tisztítása és az eredeti állapot helyreállítása után, most tártul elénk először ez a megkapóan szép alkotás a maga teljességében.

JEGYZETEK:

1. Szinyei Merse Anna tanulmánya alapján, In.:Koszta József (1861-1949) élete és művészete a dokumentumok tükrében, KOGART Galéria Kft., Budapest
2. Koszta József nyilatkozata. Megjelent: Nemzeti Újság, 1933. január 1. MNG Adattár ltsz. 16098/64. Újraközlve: Szinyei Merse Anna: Koszta József (1861 – 1949) élete és művészete a dokumentumok tükrében

Hársfalvi Magdolna